

Bogforum

BOGFORUMS DEBUTANTPRIS 2023 – NOMINERINGSTEKSTER

Amina Elmi

Barbar [tavshedens objekt]

Gyldendal

Barbar er en eksplosiv debut. En usmykket, frygtløs insisteren på at skære igennem tavsheden. For, som Elmi skriver: "hvad er poesien til for hvis ikke den kan bære alle vores grusomheder, søster." Digtsamlingen har vreden som hensigt, den insisterer på oprør, men den er også sårbar, den er åben, den er sorgfuld, den er håbefuld. Den indeholder flere bevægelser i sig: "Jeg rækker ud til dig, jeg skælder ud på", som der står. Elmi skriver med en moden autoritet, en uovertruffen sikkerhed, så man skulle tro, at hun slet ikke var debutant. *Barbar* rummer et intrikat lager af betydning. Elmi undersøger forbindelseslinjer til en historie, sprog, religion, identitet, en familie der er brudt op, for hvad der er hjem for hende, er ikke hjem for hendes mor, nomadelivet er som et evigt opbrud fra sig selv: "hjem kan være to oceaner væk, og min mor lærte aldrig at svømme. Forestil dig: kvinde på fremmed kystlinje, lytter stærkt efter sit eget navn." Hendes poesi er både pointeret og smertelig, når den løfter erfaringen af ikke at være synlig frem. Elmi skriver også eminent om kærlighed mellem to kvinder, om kroppenes plads i verden, om sorgen over at miste en far, og så skaber hun nye forbindelseslinjer mellem forskellige domæner, som fx når sufi-mystikeren Rabia al-Adawiyya, rapperen Jamaika og digteren Shakespeare står side om side – hun gør simpelthen sproget større. "Jeg ønsker at hvert valg jeg træffer, skal være en gestus mod muligheder", skriver hun, og sådan er digtsamlingen, en åbning mod at gøre noget anderledes.

Benedicte Huang

Døtreskole

Gads forlag

Benedicte Huangs suverænt velskrevne roman er en generøs og smuk gestus til dem, der ikke råber højest. En bog, der udvider forestillingen om, hvad piger kan være, og som viser os, at vi bliver os selv gennem andre. Huang benytter sig stilsikkert af et rigt billedsprog, der folder sig om teksten og giver den tekstur og tyngde. Igennem et år følger vi en 14-15-årig pige, fra hun starter i 8.B på skolen med det besnærende, guvernanteagtige navn: Edel Berthelsens Døtreskole. Det er nu, hun skal til at bevæge sig ind i sin ungdom og videre ind i voksenlivets fællesskab. Men hvordan trænger man derind? "Ungdommen er ikke nogen sommerfuglepuppe, men et sneglehus, en stadigt trangere gang, folk klapper, du går op i en spids." Er der plads til den præstationslyst, hun har, er der plads til at gå den vej, når man helst færdes på sidelinjen, når man ikke er lige så højtråbende som sine jævnaldrende? "At blive voksen handler om at gøre sig forståelig for så

mange som muligt. Men jeg danser stadig hemmeligt under huden”, som det smukt lyder. Huang viser os, at intensiteten og distancen kan gå hånd i hånd. Det demonstrerer hun også, når hun udforsker venskabs domæne. Der er en længsel og et begær efter at have det, de andre har, det er foruroligende og skrøbeligt. Venskabet er en forhandling, det er som en elastik, det kan vise eftergivenhed, eller strammes til det sprænger. Huang formår at portrættere, hvor meget der kan stå på spil i tilsyneladende enkle livsvalg. *Døtreskole* er en sofistikeret, universel roman om at sætte selvet i scene, om store skred i det intime rum, om magtforskydninger og om at høre til.

Nath Krause

Logan i Aokigahara

Forlaget Møllegades Boghandel

Krause debutterer med en stærk og rørende digtsamling, der benytter sig af hybriden som både form og strategi. Her står popkultur, fanfiction og socialtynget mørke, stillbilleder fra influenceren Logan Pauls YouTube-kanal og en naturopmærksom digtning side om side. Det bærende omdrejningspunkt er de stærke, suicidale kræfter, som digter-jeget kæmper med. ”I dag bliver ét langt forsøg på ikke at skære mit ansigt op,” som det hjerteskræende formuleres. Tabserfaringen står helt centralt. Også i digter-jegets tyndslidte opvækst. En far i fængsel, en mor indlagt på psyk., misbrug, plejefamilie, en syg bror, der dør, og psykoser, som rammer digter-jeget selv. Som det lakonisk, nærmest galgenhumoristisk står om jegets gode veninde: ”Lise adskiller sig fra os andre ved ikke at være syg.” Krause kunne have valgt at udpensle det sprøde og dysfunktionelle, men der koketteres aldrig, det svære og desperate bliver ikke talt op. I stedet retter Krause et kritisk blik på den markedslogik, der gør, at man kan tjene penge og opnå berømmelse på død og ødelæggelse, især hvis man skruer op for dramaet. Krause holder fast i at skrive med en beundringsværdig blid, selvreflekterende introspektion. Dét er kraftfuldt, og det er opløftende. I det hele taget løftes man af læsningen. ”Mange væltede træer har stadig rødder i jorden, og de vokser”, står der. Krauses skrift er en frodig, tiltet skov, som skaber en ny form for sammenhæng mellem virtuelle, fysiske og psykiske landskaber, og som viser, hvordan fantasien kan udvide vores spillerum.

Mathilde Moestrup

Elektras breve

People’s

Man åbner en dør og går ind i et rum, og det rum er forbundet med endnu en dør, og også den går man ind ad og kigger sig nysgerrigt omkring – for hvad kan der nu ske? Sådan træder man indenfor i Moestrups intelligent udtænkte og smukt konstruerede roman. Moestrup har et enormt kompositorisk overblik, og man får som læser med det samme fast grund under fødderne, når man bevæger sig igennem romanens byggeelementer, dens fem tekstdele. Fortællingens hovedkarakterer har ikke samme ro. Der er en længsel i den unge studerende Ene og den lidt ældre kvinde E. De har ikke fundet sig til rette, de søger, de venter stadig. Ene er studerende, og det er umuligt for hende at købe fast ejendom, medmindre hun vil stå i gæld til forældre, som hun prøver at gøre sig fri af. Hun må midlertidigt flytte ind i samme store hus som E.

Moestrup indskriver sig fornemt i en ny tendens i skønlitteraturen, hvor værdien af mursten og transaktioner bliver et presserende motiv. At vi ikke altid kan få, hvad vi ønsker os, lærer Ene også på en anden måde. Enes bror har en dag rejst sig og er forsvundet ud af hendes liv. Det samme er sket for E – og det forbinder de to. De deler den paradoksale erfaring af forladthed: at det fysiske fravær af dem, man elsker, gør deres tilstedeværelse desto mere præsent i bevidstheden. Der er en sitrende spænding mellem de to kvinder. En spænding, der forplanter sig i huset, de bor i. Der sker en æstetisk fortryllelse af de realistiske rum, ja, der er noget unheimlich over huset. Det kendte forskyder sig til noget ukendt, bliver en gådefuld zone – det er en del af tekstens store, dragende tiltrækningskraft.

Pernille Stensgaard

Hvad jeg ved om kvinder på heste

Gyldendal

I modsætning til hvad titlen måske kunne indikere, så er denne bog alt andet end en manual til et liv med heste. Det er en rig, tilværelsesklog bog om bevægelser i menneskelivet og ikke mindst om at indføje sig i en større helhed – at være forbundet med naturen.

Først og fremmest er det en bog om at sige ja. Til at cykle gennem mørke skove som 12-årig, selvom angsten sidder en i halsen, og komme helskindet frem til stalden. At sige ja til fællesskaber, både med dyr og med mennesker. At sige ja til alt det, der ikke tjener et CV-optimerende formål. Det er et håbefuldt dannelsesværk om at gro – om at tage et ansvar, der leder en i retning af først at blive voksen og senere, når man netop er blevet det, ikke at gå i stå, men at blive ved med at tage verden på sig og åbne sig mod den. Hos Stensgaard bliver hesten en markør for en udviklingshistorie, både den intime og den samfundsmæssige, fx når hesten går fra at være mandens domæne til at være kvindens, om de forskydninger, opgør og tab, der finder sted over tid. Og så er bogen simpelthen en fryd at læse, med dens rolige trav-tempo, selvironiske humor, dens elegante, glidende komposition, dens rige sprog og de mange andre stemmer, der dukker op i bogen: forfattere, forskere, filosoffer, referencer som føjer sig ubesværet til teksten, blander sig i samtalen, og bliver en berigende udvidelse af Stensgaards egen tekst. Denne bog bør læses af alle, der interesserer sig for, hvad menneskelighed er for en størrelse. Den er en klog påmindelse om at tilgå vores verden med åbenhed og ømhed.